

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΜΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΓΕΝ.Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΚΑΙ Ι.Ε.

ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ταχ.Δ/νση : Αγ.Κων/νου 8
(102 41) Αθήνα

Πληροφορίες: Χ. Θεοδωράκη

Αριθ. τηλεφ.: 210 5215361

Αριθμός fax : 210 5229066

e-mail : diefanap@ika.gr

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ 7/12/2016

Αθήνα

17-11-2016

Αρ.πρωτ.

Π51/22

ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

Προς:

Όλα τα Υποκαταστήματα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

Γραφεία Διευθυντών

[με μέριμνα για την επίδοση αντιγράφου του παρόντος με υπογραφή:

1. Σε κάθε ιατρό του Ειδικού Σώματος που υπηρετεί σε Μονάδα Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, ή είναι ιδιώτης που διαμένει ή έχει την επαγγελ/κή του έδρα, εντός των ορίων της τοπικής αρμοδιότητας του Υποκαταστήματός τους.
2. Σε κάθε γραμματέα Υ.Ε.- ΚΕ.Π.Α.
3. Σε κάθε υπάλληλο Γραμματείας ΚΕ.Π.Α.]

ΘΕΜΑ: «1. Ανακεφαλαίωση οδηγιών διαχείρισης αιτημάτων πιστοποίησης αναπηρίας προς αποφυγή εκ νέου εισαγωγής τους σε Υγειονομική Επιτροπή ΚΕ.Π.Α. για συμπλήρωση εκδοθείσας γνωμάτευσης σε ισχύ – 2. Κρίση επ' αόριστον της διάρκειας αναπηρίας, όταν η κύρια πάθηση του αιτούντος υπάγεται στις παθήσεις του Πίνακα της με αρ.Φ.11321/ οικ.31102/1870/31.10.2013 (ΦΕΚ 2906/τ.Β' /18-11-2013) Υπουργικής Απόφασης»

Αναφορικά με το θέμα, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

1] Όπως είναι γνωστό, η γνωστοποίηση του αποτελέσματος της πιστοποίησης ποσοστού αναπηρίας από Υγειονομική Επιτροπή ΚΕ.Π.Α., αφορά αμιγώς στην υγειονομική κρίση για το είδος της πάθησης και το βαθμό αναπηρίας που αυτή επιφέρει στον πάσχοντα βάσει του Ενιαίου Πίνακα Πιστοποίησης Ποσοστού Αναπηρίας και ανεξάρτητα από το λόγο που αυτή έχει ζητηθεί, εκδίδεται για κάθε νόμιμη χρήση, δηλαδή για το σύνολο των παροχών αναπηρίας που χορηγούνται από την πολιτεία στα άτομα με αναπηρία, ενώ οι υπηρεσίες που χορηγούν τις εν λόγω παροχές αναπηρίας οφείλουν και υποχρεούνται να κάνουν δεκτές τις γνωματεύσεις των υγειονομικών επιτροπών ΚΕ.Π.Α. και να αποφαίνονται αναλόγως, είτε εγκριτικά είτε απορριπτικά, εκδίδοντας σχετικές εκτελεστές διοικητικές πράξεις.

Με το αρ.Π51/15/17-04-2014 Γενικό Έγγραφο, είχαμε διευκρινίσει ότι, υποχρέωση των Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α. να αποφαίνονται επί θεμάτων πέραν της ανωτέρω αμιγώς υγειονομικής κρίσης γεννάται:

(α) στις περιπτώσεις έκδοσης παραπεμπτικού εγγράφου από τον κατά περίπτωση αρμόδιο Φορέα ή Υπηρεσία του Δημοσίου, στο οποίο διατυπώνονται με σαφήνεια και πληρότητα τα σχετικά με τις επιμέρους διατάξεις της νομοθεσίας τους ερωτήματα προς την υγειονομική επιτροπή και

(β) στις περιπτώσεις ισχύος ειδικών διατάξεων, από τις οποίες ορίζεται ρητά η πρόσθετη υγειονομική κρίση των Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α., όπως π.χ. στις περιπτώσεις υποβολής αιτημάτων για την απαλλαγή από τα τέλη ταξινόμησης και τέλη κυκλοφορίας επιβατικών αυτοκινήτων.

Επίσης, στο ίδιο έγγραφο είχε επισημανθεί η υποχρέωση των Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α. να προβαίνουν σε κάθε περίπτωση στην έκδοση κατά το δυνατόν πληρέστερης και πλήρως αιτιολογημένης γνωμάτευσης αναφορικά με την κατάσταση της υγείας του ασθενούς, συνεκτιμώντας το ιστορικό της πάθησης ή των παθήσεων από τις οποίες πάσχει, τις προσκομισθείσες ιατρικές εξετάσεις και τα αποτελέσματα της κλινικής εξέτασης, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι επανεισαγωγές των ιατρικών φακέλων ή των ίδιων περιστατικών στις Υγειονομικές Επιτροπές για συμπλήρωση των ήδη εκδοθέντων γνωματεύσεων.

Στην πράξη ωστόσο διαπιστώνεται ότι, σε πλείστες περιπτώσεις ζητείται εκ των υστέρων από τους ενδιαφερόμενους -προκειμένου να τύχουν παροχών που δεν είχαν δηλώσει στην αρχική τους αίτηση προς τα ΚΕ.Π.Α.- η συμπλήρωση των γνωματεύσεων σε ισχύ που διαθέτουν με βάση τις ειδικότερες διατάξεις που διέπουν τη χορήγηση αυτών από τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες του δημοσίου.

Στο πλαίσιο αυτό και προς διευκόλυνση των εξυπηρετούμενων πολιτών, αλλά και των Γραμματειών και των Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α., παραθέτουμε κατωτέρω τις συνηθέστερες περιπτώσεις για τις οποίες επανέρχονται οι αιτούντες προς έκδοση συμπληρωματικών γνωματεύσεων και σας παρέχουμε οδηγίες διαχείρισης αυτών:

➤ Σύμφωνα με πάγια αρχή του διοικητικού δικαίου [Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ν.2790/1999, όπως ισχύει)], για την άσκηση παντός δικαιώματος των πολιτών έναντι της πολιτείας απαιτείται η υποβολή εκ μέρους των ενδιαφερόμενων σχετικής αίτησης, από την ημερομηνία υποβολής της οποίας παράγονται τα εκ του νόμου απορρέοντα αποτελέσματα, δεδομένου ότι κάθε υποβληθέν αίτημα εξετάζεται από την κατά περίπτωση αρμόδια δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία κατά την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης.

Κατ' εφαρμογήν της ανωτέρω πάγιας αρχής, για κάθε αίτηση πιστοποίησης αναπηρίας που υποβάλλεται στα ΚΕ.Π.Α. απαιτείται υποχρεωτικά η προσκόμιση πρόσφατων ιατρικών δικαιολογητικών με βάση τα οποία αξιολογείται η κατάσταση της υγείας του ασθενούς κατά τον κρίσιμο χρόνο της εξέτασής του από την αρμόδια Υγειονομική Επιτροπή και εκδίδεται γνωμάτευση, η ισχύς της οποίας άρχεται από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης, εκτός εάν συντρέχουν ειδικοί λόγοι διαφοροποίησης της ημερομηνίας έναρξης της υγειονομικής κρίσης (π.χ. διατακτικό απόφασης δικαστηρίου, διάταξη νόμου, ερώτημα παραπέμποντα ασφαλιστικού φορέα, ή ρητό αίτημα του εξεταζόμενου για βάσιμους και νόμιμους λόγους).

Επί παραδείγματι, στις περιπτώσεις αξιολόγησης αιτήματος παράτασης συνταξιοδοτικής ή προνοιακής παροχής λόγω αναπηρίας, παρόλο που κατά κανόνα η σχετική αίτηση υποβάλλεται στα ΚΕ.Π.Α. είτε προγενέστερα είτε μεταγενέστερα της ημερομηνίας λήξης ισχύος της προηγούμενης γνωμάτευσης, η έναρξη της υγειονομικής κρίσης προσδιορίζεται από την επομένη της λήξεως αυτής, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του κατά περίπτωση αρμόδιου για την παροχή φορέα.

Με γνώμονα τα ανωτέρω, σε ό,τι αφορά ειδικότερα τις αιτήσεις για φορολογική χρήση, διευκρινίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με τις νεότερες οδηγίες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών [σχετ.παρ.4 της με αρ.ΔΕΑΦ Α 118203 ΕΞ2016/29-07-2016 Εγκυκλίου, που σας κοινοποιήθηκαν με το αρ.πρωτ.Π51/ 20/19-10-2016 Γενικό μας Έγγραφο], όταν, κατά την εκκαθάριση των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος προσώπων με αναπηρία, η υγειονομική κρίση για τη διάρκεια της αναπηρίας δεν αφορά στο σύνολο των μηνών του φορολογικού έτους, ο φορολογούμενος θα τυγχάνει εφεξής της ανάλογης φορολογικής ελάφρυνσης ή απαλλαγής για ολόκληρη τη χρήση.

Επομένως, **οι αιτούντες εφεξής πιστοποίηση αναπηρίας για φορολογική χρήση, που επιθυμούν η αξιολόγηση της αναπηρίας τους από τις Υγειονομικές Επιτροπές ΚΕ.Π.Α. να αναδράμει σε προγενέστερο χρόνο από το έτος υποβολής της σχετικής αίτησης, θα πρέπει να το δηλώνουν ρητά στην αίτησή τους, προσκομίζοντας τα αναγκαία για το σκοπό αυτό ιατρικά αποδεικτικά στοιχεία.**

Σε κάθε δε περίπτωση που **κατά την εξέταση του αιτούντος διαπιστώνεται κινητική αναπηρία, θα πρέπει να αναγράφεται διακριτά στο σώμα της γνωμάτευσης το ποσοστό στην κινητική αναπηρία, για την πρόσθετη απαλλαγή των φορολογουμένων από τον ΕΝΦΙΑ και την Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης.**

Τέλος, επιστάται η προσοχή των Γραμματειών ΚΕ.Π.Α., ώστε στις περιπτώσεις που επανέρχονται ενδιαφερόμενοι, οι οποίοι διαθέτουν ήδη γνωμάτευση ΚΕ.Π.Α. σε ισχύ, με αίτημα τον προσδιορισμό της έναρξης ισχύος αυτής σε χρόνο προγενέστερο της υφιστάμενης υγειονομικής κρίσης, προκειμένου για την εκκαθάριση εισοδημάτων που ανάγονται σε παλαιότερα οικονομικά έτη, η σχετική αίτηση θα πρέπει να συνοδεύεται υποχρεωτικά από σχετικό έγγραφο σημείωμα της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. ότι τελεί σε εκκρεμότητα η εκκαθάριση των εισοδημάτων τους για τα έτη αυτά, άλλως δεν θα γίνεται δεκτή.

➤ Επειδή **η γνωμάτευση που εκδίδεται μετά από υπηρεσιακό σημείωμα** αφορά την τελευταία εν ισχύ υγειονομική κρίση για την κατάσταση της υγείας του εξεταζόμενου προσώπου, **θα πρέπει** αυτή **να είναι πλήρης**, δηλαδή, να μεταφέρεται σε αυτήν αυτούσια η αρχική διάγνωση, επί της οποίας θα διευκρινίζονται ή συμπληρώνονται τα εκάστοτε αιτούμενα πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία.

➤ Όσον αφορά στην ομοιόμορφη αποτύπωση στην εκδιδόμενη ηλεκτρονικά Γνωστοποίηση Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας της κρίσης των Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α. περί της ασφαλιστικής αναπηρίας των ασφαλισμένων των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, στην οποία οφείλουν λόγω αρμοδιότητας να προβαίνουν στις περιπτώσεις που αναφέρονται ρητά στο με αρ.πρωτ.Π51/44/12-12-2014 Γενικό Έγγραφο της υπηρεσίας μας, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Επειδή το σχετικό τυποποιημένο λεκτικό της χειρόγραφης γνωμάτευσης και της αντίστοιχης ηλεκτρονικής της έκδοσης (Γνωστοποίηση Αποτελέσματος) περί ανικανότητας άσκησης του συνήθους επαγγέλματος δεν αποδίδει ορθά την ασφαλιστική κρίση των Υγειονομικών Επιτροπών, τόσο όσον αφορά τις περιπτώσεις των ασφαλισμένων μέχρι 31/12/1992 στον Ο.Α.Ε.Ε. και λοιπά Επαγγελματικά Ταμεία (ΟΓΑ, ΝΑΤ, ΟΑΕΕ, ΕΤΑΑ), καθώς και των εντασσόμενων στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ τ.Κλάδων Σύνταξης των Ειδικών Ταμείων (Τραπεζών, ΟΤΕ κ.λπ.), όσο και των ασφαλισμένων από 1/1/1993 και μετά όλων των Φ.Κ.Α. (συμπεριλαμβανομένου του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) πλην του ΟΓΑ, προτείνεται, μέχρι να γίνουν οι απαραίτητες διορθώσεις στο σχετικό λογισμικό του ΟΠΣ/ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, να μην

χρησιμοποιείται το σχετικό πεδίο, αλλά να συμπληρώνονται οι σχετικές γνωματεύσεις ως εξής:

Στην πρώτη σελίδα της χειρόγραφης γνωμάτευσης, στο πεδίο *‘επιπλέον ιατρική κρίση βάσει παραπεμπτικού’* θα διενεργείται η κρίση της ασφαλιστικής αναπηρίας ως εξής:

(α) Όταν πρόκειται για ασφαλισμένο Φ.Κ.Α. (πλην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) μέχρι 31.12.1992

«ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ: Για το σύνολο των ανωτέρω παθήσεων ο ασφαλισμένος φέρει ποσοστό ανατομοφυσιολογικής βλάβης .....% εξαιτίας της οποίας κρίνεται ανίκανος για την άσκηση του επαγγέλματός του (.....) σε ποσοστό ..... % (ιατρική και ασφαλιστική αναπηρία) από .../...../20... έως .../...../20....»

(β) Όταν πρόκειται για ασφαλισμένο Φ.Κ.Α. από 1.1.1993 και μετά (πλην ΟΓΑ)

«ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ: Για το σύνολο των ανωτέρω παθήσεων ο ασφαλισμένος φέρει ποσοστό ανατομοφυσιολογικής βλάβης .....%, εξαιτίας της οποίας κρίνεται ανίκανος για την άσκηση του συνήθους επαγγέλματός του (.....) -κατά την έννοια της παρ.5 του άρθρου 27 του ν.1902/1990- σε ποσοστό ..... % (ιατρική και ασφαλιστική αναπηρία) από .../...../20... έως .../...../20....» [ανώτατο όριο ποσοστού ασφαλιστικής αναπηρίας 15% επί του ποσοστού ιατρικής αναπηρίας]

Σημειώνεται ότι η εν λόγω ιατρική εκτίμηση της ασφαλιστικής αναπηρίας αφορά αποκλειστικά τον παραπέμποντα ασφαλιστικό φορέα για τη χορήγηση ή την παράταση των συνταξιοδοτικών παροχών αναπηρίας, ενώ το τυποποιημένο λεκτικό της δεύτερης σελίδας της χειρόγραφης γνωμάτευσης **«Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το συνολικό ποσοστό αναπηρίας τ... ανέρχεται σε (αριθ.) .....% ολογράφως .....κατά ιατρική πρόβλεψη από ..../...../..... έως ..../...../.....»** αφορά αμιγώς την πιστοποίηση της ιατρικής αναπηρίας του εξεταζόμενου που ισχύει για κάθε νόμιμη χρήση.

➤ Κατά την υγειονομική εξέταση αιτούντων με προβλήματα όρασης, όταν διαπιστώνεται τυφλότητα που επήλθε αποδεδειγμένα σε χρονικό σημείο προγενέστερο της αίτησης στα ΚΕ.Π.Α., αυτό θα πρέπει να διατυπώνεται διακριτά στο σχετικό πεδίο της δεύτερης σελίδας της χειρόγραφης γνωμάτευσης, ως εξής: **«Ημερομηνία εμφάνισης τυφλότητας από ..... εκ γεννητής ή από την παιδική ηλικία ή από .../.../.... (ημερομηνία βίαιου συμβάντος, εμφάνισης εκφυλιστικής νόσου) κ.λπ.»**

Σημειώνεται ότι, η ημερομηνία επέλευσης της αναπηρίας είναι ανεξάρτητη εκείνης της έναρξης τυχόν οικονομικών αποτελεσμάτων ή ευεργετημάτων.

➤ Στο πλαίσιο των ανωτέρω διευκρινίσεων που αφορούν στην ορθή κατανόηση του θεσμικού ρόλου και σκοπού των ΚΕ.Π.Α., ευνόητο είναι ότι, όταν κατά την παραπομπή των ασφαλισμένων Ασφαλιστικού Φορέα στα ΚΕ.Π.Α. για τη χορήγηση ή παράταση συνταξιοδοτικής παροχής λόγω αναπηρίας, οι ασφαλισμένοι αιτούνται ταυτόχρονα και οποιαδήποτε άλλη παροχή, απαλλαγή, ή διευκόλυνση που ενδέχεται εξαιτίας της αναπηρίας τους να δικαιούνται από την πολιτεία, δεν καταβάλλουν παράβολο, εφόσον εκδίδεται μία γνωμάτευση για κάθε νόμιμη χρήση.

➤ Επισυνάπτουμε συνοδευτικά στο παρόν έγγραφο Πίνακα με τα ισχύοντα Προνοιακά Προγράμματα Οικονομικής Ενίσχυσης ΑμεΑ, για τα οποία απαιτείται πιστοποίηση ποσοστού αναπηρίας.

2] Σε κάθε περίπτωση που η κύρια πάθηση του εξεταζόμενου, με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%, εμπίπτει στον Πίνακα Παθήσεων για τις οποίες η διάρκεια της αναπηρίας κρίνεται επ'αόριστον [σχετ.Εγκύκλιος 3/2014], η εκτιμώμενη διάρκεια ισχύος του συνολικού ποσοστού αναπηρίας, που συνδιαμορφώνεται με τις δευτερεύουσες παθήσεις, θα προσδιορίζεται επ' αόριστον.

Ομοίως, στις περιπτώσεις συνύπαρξης στον ίδιο ασθενή δύο παθήσεων της αυτής βαρύτητας, εκ των οποίων η μία υπάγεται στον σχετικό Πίνακα και η άλλη όχι, θα εκδίδεται γνωμάτευση σύμφωνα με τα ανωτέρω, δηλαδή, η διάρκεια του συνολικού ποσοστού αναπηρίας θα κρίνεται επ' αόριστον, καθόσον ο επιμερισμός ως προς τη χρονική διάρκεια, αφενός δεν συνάδει με την ολιστική αντιμετώπιση του ασθενή από τη σύγχρονη ιατρική επιστήμη, αφετέρου δε, προκαλεί σύγχυση ως προς τη χορήγηση των πάσης φύσεως παροχών.

Εφιστάται η προσοχή στις Γραμματείες ΚΕ.Π.Α., στους ιατρούς του Ειδικού Σώματος Ιατρών Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α., καθώς και στους γραμματείς των Υγειονομικών Επιτροπών, για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή των ανωτέρω.

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Διοικητή
2. Γραφείο Υποδιοικητή
κ. Γ. Αλάνη
3. Γραφείο Γεν.Δ/ντριας
Ασφ/κών Υπηρεσιών

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΙΩΑΝΝΑ ΓΑΤΗ-ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Π. ΜΑΡΙΑ

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΜΕΑ
για τα οποία απαιτείται πιστοποίηση ποσοστού αναπηρίας**

1] ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΑΡΙΑΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

[Κ.Υ.Α. αρ.Δ29α/Φ.32/Γ.Π.οικ.10804/528/2013 (ΦΕΚ 1189 Β΄)]

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

- α) άτομα ανασφάλιστα ή έμμεσα ασφαλισμένα που λόγω σοβαρής σωματικής, νοητικής ή ψυχικής ασθένειας ή αναπηρίας έχουν ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω
- β) άτομα με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου, τα οποία είναι ανασφάλιστα ή έμμεσα ασφαλισμένα και έχουν ποσοστό αναπηρίας από 80% και άνω, ανεξαρτήτως του διατροφικού επιδόματος
- γ) άτομα με διαβήτη τύπου 1, ινσουλινοεξαρτώμενο, τα οποία είναι ανασφάλιστα ή έμμεσα ασφαλισμένα και έχουν ποσοστό αναπηρίας από 50% και άνω

2] ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΑΡΙΑΣ ΝΟΗΤΙΚΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣΗΣ

[Κ.Υ.Α. αρ.Δ29α/Φ.32/Γ.Π.οικ.10808/531/2013 (ΦΕΚ 965 Β΄)]

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

- α) άτομα με βαριά νοητική υστέρηση, με ποσοστό αναπηρίας από 80% και άνω και δείκτη νοημοσύνης κάτω του 30
- β) άτομα με σύνδρομο Down, με συνοδό βαριά νοητική υστέρηση και ποσοστό αναπηρίας από 80% και άνω
- γ) άτομα με διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (παιδικός αυτισμός, αυτισμός), με ποσοστό αναπηρίας από 80% και άνω

3] ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ/ΤΕΤΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ & ΑΣΦ/ΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ [άρθρο 4 της Κ.Υ.Α. αρ.Π3α/Φ.27/Γ.Π.οικ.124095/2002 (ΦΕΚ 1594 Β΄)]

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

- α) άτομα με παράλυση των άνω και κάτω άκρων (τετραπληγία-τετραπάρεση), με ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, ή με παράλυση των κάτω άκρων (παραπληγία-παραπάρεση) με ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, λόγω νόσου ή βλάβης (προσδιορισμός αυτής) [άρθρο 1 ν.1140/1981]
- β) άτομα με νόσο ή πάθηση ή βλάβη (προσδιορισμός αυτής) που έχει επιφέρει αναπηρία με ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, αντίστοιχης μορφής με την παράλυση των άνω και κάτω άκρων (τετραπληγία-τετραπάρεση), ή παράλυση των κάτω άκρων (παραπληγία-παραπάρεση), λόγω μη αναστρέψιμης βλάβης του νωτιαίου μυελού ή των ριζών ή των μυών (ρητή αναφορά στην ανάλογη κατηγορία) [άρθρο 22 παρ.5 ν.2646/1998 (ΦΕΚ 236 Α΄)]
- γ) άτομα με ποσοστό αναπηρίας 67%, προερχόμενο από ακρωτηριασμό (ανεξαρτήτως του σημείου του ακρωτηριασμού ή του αριθμού των ακρωτηριασμένων μελών) [άρθρο 21 ν.3172/2003 (ΦΕΚ 197 Α΄)]

4] **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ - AIDS**

[Κ.Υ.Α. αρ.Δ29α/Φ.32/Γ.Π.οικ.10807/530/2013 (ΦΕΚ 1271/ Β΄)]

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

- α) άτομα με μεσογειακή αναιμία, θαλασσαιμία, αιμοσφαιρινοπάθεια, δρεπανοκυτταρική αναιμία – ομόζυγο δρεπανοκυτταρική αναιμία –, μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία. Για όλες τις παραπάνω παθήσεις απαιτείται ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω
- β) άτομα με αιμορροφιλία Α, αιμορροφιλία Β, συγγενείς αιμορραγικές διαθέσεις. Για όλες τις παραπάνω παθήσεις απαιτείται ποσοστό αναπηρίας από 50% και άνω.
- γ) άτομα με Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσολογικής Ανεπάρκειας (AIDS), με ποσοστό αναπηρίας από 50% και άνω.

5] **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΩΦΩΣΗΣ – ΒΑΡΗΚΟΪΑΣ**

[Κ.Υ.Α. αρ.Δ29α/Φ.32/Γ.Π.οικ.10803/527/2013 (ΦΕΚ 965 Β΄)]

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

- α) άτομα με κώφωση – βαρηκοΐα, με ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, ηλικίας μέχρι 18 ετών, καθώς και οι μεγαλύτεροι των 65 ετών
- β) άτομα με κώφωση – βαρηκοΐα, με ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, από 19 – 25 ετών, που πάσχουν ταυτόχρονα με την κώφωση – βαρηκοΐα και από άλλη χρόνια σωματική, πνευματική ή ψυχική πάθηση ή βλάβη
- γ) άτομα με κώφωση – βαρηκοΐα, με ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, από 19 – 25 ετών, που φοιτούν σε σχολεία, κατώτερες, μέσες ή ανώτερες τεχνικές ή επαγγελματικές σχολές ή σε σχολές του ΟΑΕΔ, ή σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή σε μονάδες επαγγελματικής κατάρτισης κ.λπ.

6] **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΟΡΑΣΗΣ** [Κ.Υ.Α. Δ29α/Φ.32/ Γ.Π.οικ.10806/ 529/2013 (ΦΕΚ 1189 Β΄) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του ν.4331/2015]

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Άτομα των οποίων πιστοποιείται η οπτική αναπηρία – αναπηρία όρασης με ποσοστό αναπηρίας από 80% και άνω

7] **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΣΗΣ** [άρθρο 1 της Κ.Υ.Α. αρ.Π3α/Φ.15/ Γ.Π.οικ.88483/ 2008 (ΦΕΚ 1313 Β΄) και άρθρο 16 ν.3868/2010 (ΦΕΚ 129 Α΄)]

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

- α) άτομα με ακρωτηριασμό και των δύο κάτω άκρων, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω
- β) άτομα με ακρωτηριασμό και των δύο άνω άκρων, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω
- γ) άτομα με παράλυση των δύο κάτω άκρων, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝ.ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

α. ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

β. ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

3. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Πατησίων 30 - 101 70 Αθήνα

4. ΟΑΕΕ-ΤΕΒΕ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Αγ.Κων/νου 5 - 104 31 Αθήνα

5. ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (Ε.Τ.Α.Α.)

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Αχαρνών 27 - 104 39 Αθήνα

6. ΤΟΠΙΚΟ ΥΠΟΚ/ΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣ/ΚΟΥ Δ.Ε.Η.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ

Μυλέρου 13 - 104 36 Αθήνα

7. ΝΑΥΤΙΚΟ ΑΠΟΜΑΧΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Εθνικής Αντιστάσεως 1 - 185 31 Πειραιάς

8. Ε.Τ.Ε.Α.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Πειραιώς 9-11, 105 52 Αθήνα

9. ΕΤΑΠ-ΜΜΕ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Διαμαντοπούλου 10 - 117 43 Αθήνα